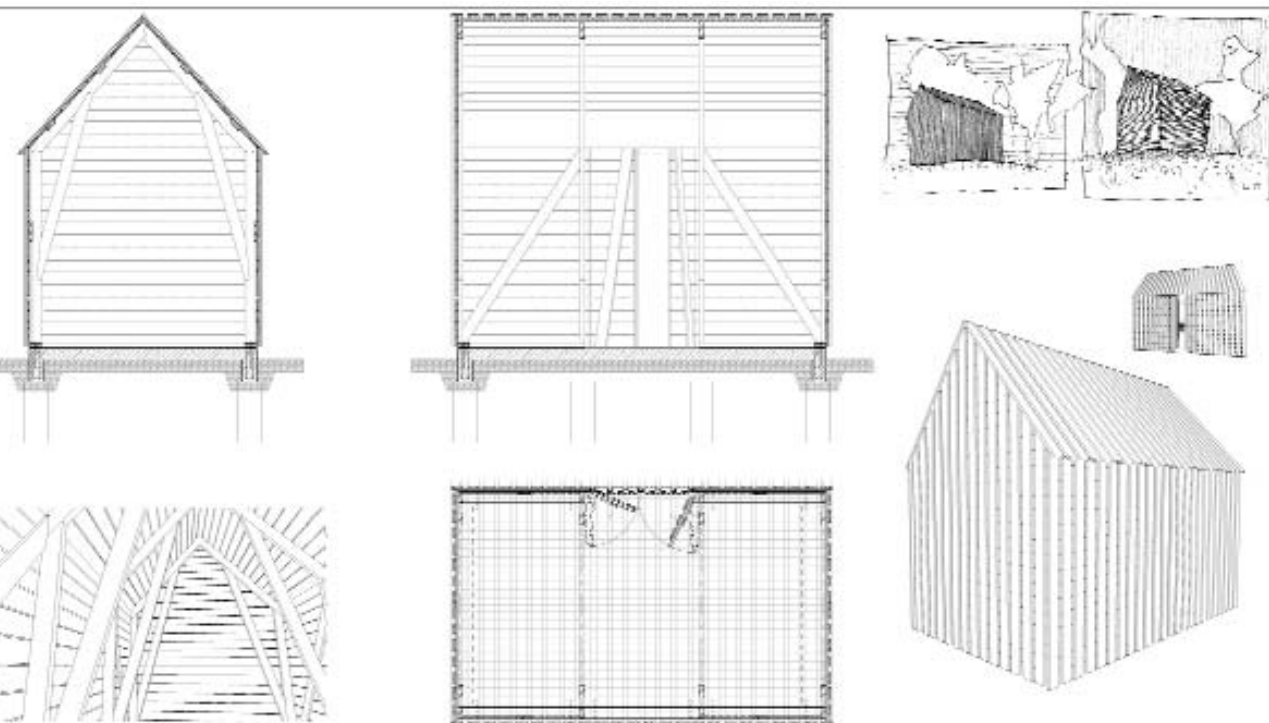

EGY SUFNI ÜRÜGYÉN

Nagybajom, Csányi Alapítvány

Tervek, skiccek

Gyerekkor.

Óriási, templomnyi pajta.

Kint hőség.

Bent kis szellő.

Kint bogárdongás, rovarok.

A kinti naptól elvakítva bent alig látni a szalmabálák, tárgyak, gépek körvonalát.

Félhomály, látni is, meg nem is.

Távoliak a zajok.

A réseken beszűrődő fény valószínűtlenné tesz mindent.

Por szállong.

A fény megvilágítja a porszemeket.

A por-fény nyalábok felosztják a teret.

Át lehet haladni rajtuk, egy újabb térszeletkébe.

Vagy a kezemet átdugni egy másik dimenzióba.

A réseken átjutó fény néha egészen elvakít.

Nem is kell hunyorogni, hogy fényesebb legyen, a pöttyök-csíkok összemosódnak.

Ahogy a réseken kilesek, látom Nagyanyámat áthaladni az udvaron.

Minden résben a mozdulat másik fázisdarabkáját.

Közben vannak a szürkülő deszkák.

A szalmabálákra nem szabad felmászni, Nagyapám nem szereti, ha bent játszunk.

Titokban vagyunk itt.

Aztán kinyitom az ajtót, beömlik a mindent kifakító nap.

Kilépek a vakító nyárba.

Szólok előre telefonon, szeretném megnézni a házat. Némethné, Szilvia fogad mosolyogva, kezdi mutatni, milyen belül az alapítvány épülete. Mondom, most a kisház érdekelne. Csodálkozó tekintet, félmosoly... Ja, az?

Igen. A sufni. Nem kérdez többet, én dolgom, mosolyog, nagyon kedvesen, készségesen mondja, délután találkozhatnak gyerekekkel is. Agyba-főbe fotózom a sufnit, átélem újra a fentieket.

Délután tizennégy év körüli fiúk várnak, Hajdú Laci, Fehér Laci és Sipos Attila.

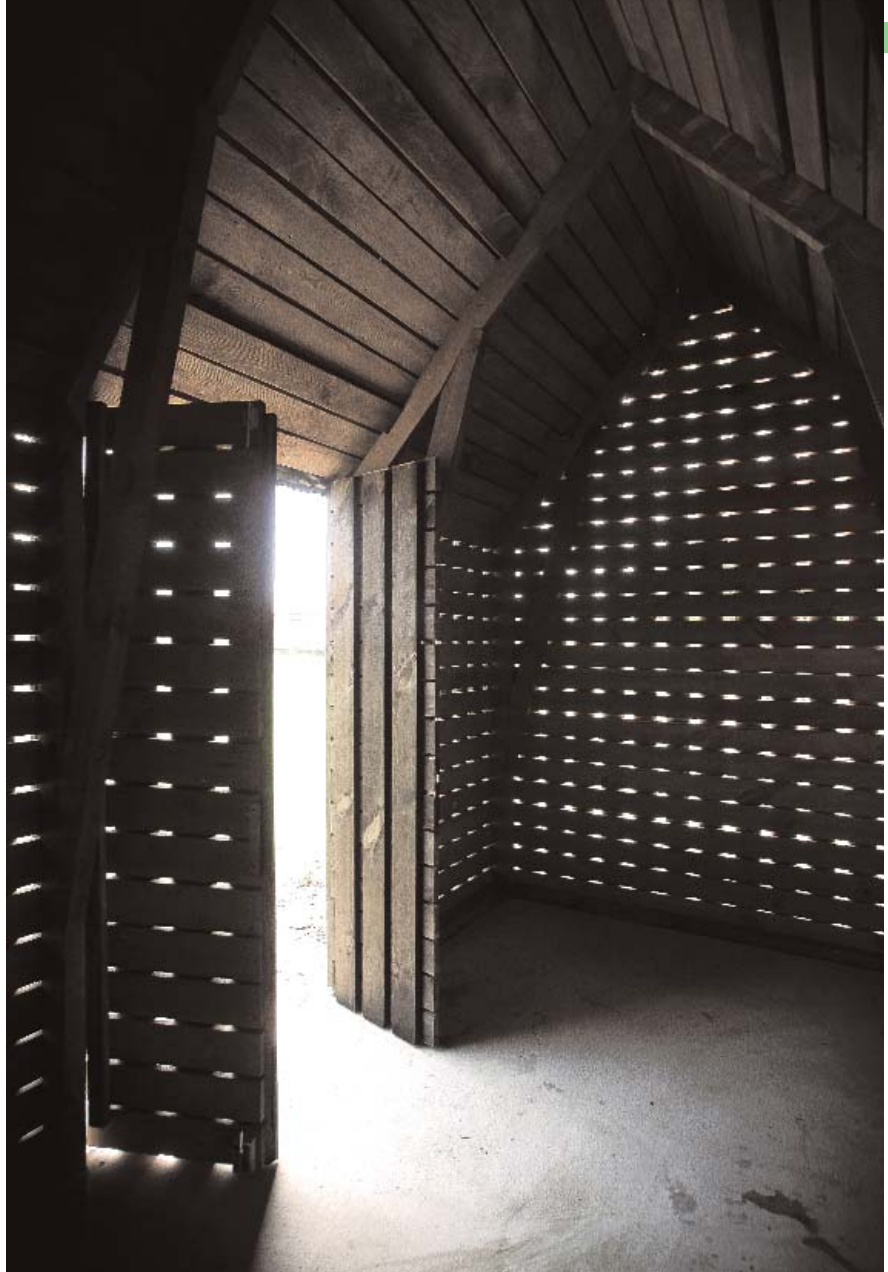
Menjünk ki, nézzük meg a kisházat. Pillanatnyi této-vázás, kérdő tekintetek, összenézés... ez most komoly?? Hát jó...

Kifele mesélnek, mivel foglalkoznak, mire van itt lehetőség, ki mit tanul. Van drámaóra is, egyéni foglalkozások, kinek-kinek tehetsége szerint. Most nyelvvizsgáznunk fognak. És mire használjátok a sufnit? Hát, a téli gumit ők tették be, meg van benne zsákokban PET palack és tűzifa is. Elnézést a rumliért.

Kérdezem, mikor kicsik voltatok, játszottatok a pajtában? Széles mosoly a válasz, persze, micsoda kérdés, még most is!!!

És nézzük együtt a fényeket, ahogy összerosódnak, ahogy ki lehet lesni. És mutatom a szerkezetet, milyen elmés. Tényleg! Különben fejmagasságban lenne a dúc, a gerenda, bevernének a fejünket, így könnyebb pakolni!

Annyit emlétek még nekik, hogy a fiatal építész, akinek ez volt a dolga, nagyon jól akarta csinálni, akármi-lyen kicsi volt is a feladat. Az építészek, a fiatal és a már befutott lelkesedésből akartak jól dolgozni.

Belső fények

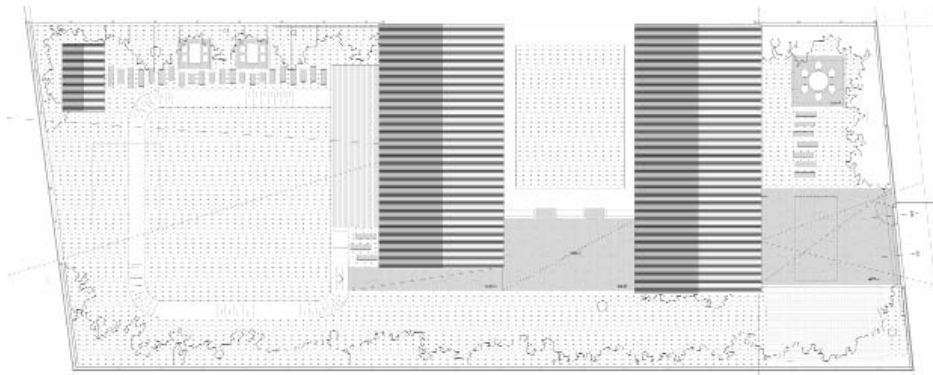

Az elkészült sufni

Büszkén simogatják a ferde dúcokat, a deszkát. Az ő
sufnijuk.

tisztul a forma, és a részletek is „pofonegyszerűvé” vál-
nak.

Helyszínrajz

A Nartban dolgozva végigkísérhettem ennek a kis építménynek az útját a tervezőasztaltól a megvalósítá-
sig. Éreztem a válság elleni dacot, virtusból sufnikat fo-
gunk csinálni! Átéltam a lelkesedést Jurij Grigorjan¹ bru-
tálisan átfurkált, gyönyörű és zseniális faépítményéért.
Tudom a kötöttségeket, a tíz négyzetméterben maximált
nagyságot, különálló kerti építmény. A célt: minél ol-
csóbb legyen. Legyen egyszerű szőrös deszkából. Legyen
modulban. Ne kelljen hosszában vágni, a rések az
egyenletes osztást segítik. A tető hajlása a főépületével
legyen azonos. Láttam a sakkozást az illesztésekkel, az
ajtó forgáspontját is meghatározó precizitást, hogy min-
den passzoljon, egybesimuljon, csukott állapotban ne is
látszódjon az ajtó, legyen homogén az egész. A szerke-
zet legyen olyan, hogy állni lehessen alatta-benne, sem-
mi ne lógjon a térbe.^{2,3,4}

A most elhadartakon kívül mi kell még? Rengeteg
munka és alázat, míg természetessé, magától értetődővé

Mindezekon felül mégis mitől ilyen magától értetődő
ez a ház?

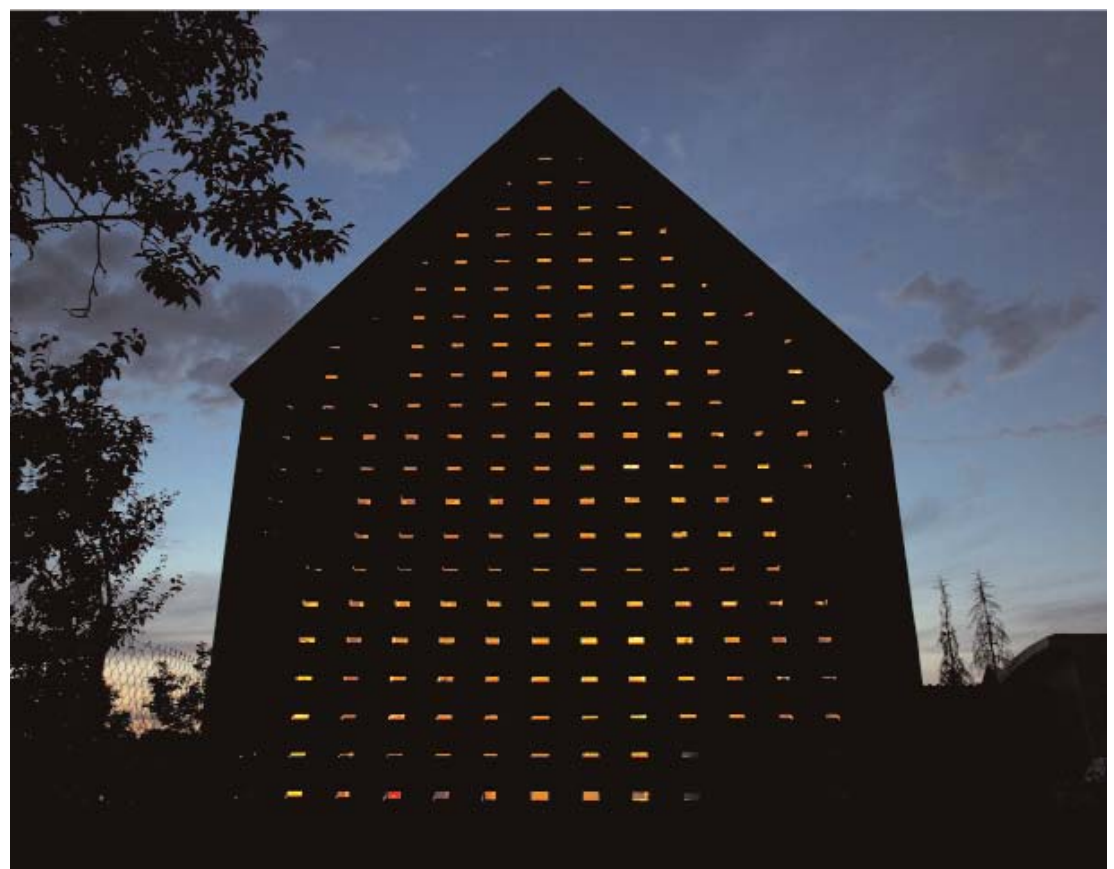
És izgat, ebből az igyekezetből a használó mennyit
érez? Egyáltalán, mit érez? Milyen hatása van az épület-
nek a „felhasználóra”, az ideológiák, építészeti előképek,
filozófiák, portfóliók és építészeti fórumok ismerete nél-
küli, nem tudatos emberre? Mi, építészek, tudjuk ezt
„használni”? Milyen hatása van a hagyománynak? Mi ra-
kódik le az emberben, érzések, hosszú távú gondolatok,
csírák, emlékképek formájában? Főleg, ha gyerekekről
van szó? Becsüli-e, ami az övé? Milyen hatása van, ha
nincs hagyomány? Milyen hatása van, ha ez kreált ha-
gyomány „beszédes” elemekkel? Hogyan lehet előhívni a
közös vizuális emlékeinket? Hogyan lehet nem szájbará-
góssá, nem túl magyarossá tenni?

Itt Nagybajomban, a még nem felnőtt, már nem gye-
rek fiatalokkal elég volt egy mondat, közös emlékeink
voltak a pajtáról. Mitől tűnik ez el? Miért vágyunk más-

1. Yury Grigoryan architect, *Shed Object at Arc-Stoyanie Festival, Nicola-Lenivets, Kaluga Region, Oroszország, Design and construction 2006, Published In Cataloge of Russian Pavilion, 11. Venice Architecture Biennale*
2. Masznyik Csaba: *Sors kérdése (Csányi Alapítvány Közösségi Háza) Magyar Építőművészet 2010/03*
3. Mizsei Anett: *A kicsi szép – XXS Építészet, Nagybajom (Csányi Alapítvány Kerti Szerszámárólója) Építészfórum 2012-07-11*
4. Mizsei Anett: *XXS Építészet – Kerti szerszámáróló (Csányi Alapítvány Kerti Szerszámárólója) Építészfórum 2012-08-07*

Átlátás

Alkonyatkor, a rácsos struktúrán
áthatóló belső fényekkel

ra? Hogyan lehet megtartani a saját és a közös gyerekek tiszteletét? Hogyan lehet megtartani a fénypázmák megfigyelésébe való belefeledkezés élményét, képességét?

Talán valamiféle mindenkire ható, élményekre épülő, tapasztalós vizuális „Kodály-módszerrel”...? A hungarocell golyókból összeragasztott, temperával lefestett maci helyett.

Térjünk vissza a házra.

Magától értetődő. Halkan szólít meg. Nincs szüksége arra, hogy túlharsogjon bárkit is. Erőlködés nélküli. Pont annyi, amennyi kell. Belül (lényén belül) sokkal több. Viselkedés, jellem, mértéktartás, kíváncsiság, józan paraszti ész, gazdaságosság és funkció, kreatív gondolat, érzés. Hagyomány és tudatos építészet.

Finom költészet.

És válasz az összes kérdésemre.

A magam részéről vázlattelevi fázisban 2010. decemberében díjaztam saját alapítású karácsonyfa díj(dísz) odaítélésével.

Poós Tamara

A sűrű, idővel gyantás sufni, másfél évvel elkészülte után

Belső tér tartószerkezettel

A Csányi Alapítvány nehéz helyzetű gyerekek délutáni tehetséggondozásával foglalkozik
A főépület tervezői: Kovács Csaba, Madarasi-Papp Rita

Építész: Kovács Csaba, Vass-Eysen Áron

Fotó: Poós Tamara, Kovács Csaba, Vass-Eysen Áron